

IZAP – sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“

MATERIÁL PRO ŠKOLENÍ DOBROVOLNÍKŮ

IZAP – sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“

*Tř. Tomáše Bati 1276
760 01 Zlín*

Tel.: 577 019 914

www.slunecnice.us

NĚCO O SLUNEČNICI

Kontaktní údaje:

IZAP – sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“

Tř. Tomáše Bati 1276, Zlín 760 01 (dále jen o.s. IZAP)

II. Morýsův dům

Bus č. 31 – zastávka Morýsovy domy

Poslání, cíle o.s. IZAP:

Sdružení je založeno za účelem podpory integrace spoluobčanů se znevýhodněním, především dětí, mládeže a mladých dospělých lidí s mentálním a kombinovaným handicapem.

Posláním je vytvářet mladým dospělým lidem s mentálním postižením, popř. s přidruženým znevýhodněním zrakovým, sluchovým, tělesným, psychiatrickým, podmínky pro další vzdělávání, zaměstnávání a sociální začleňování, s cílem žít běžný život ve stejných podmínkách, jaké mají jejich zdraví vrstevníci.

Činnost o.s. IZAP je zaměřena na poskytování sociálních služeb.

Vedlejší činností je provozování chráněných dílen.

HISTORIE IZAP:

Občanské sdružení IZAP založily **v roce 1992** dvě vychovatelky speciální školy ve Zlíně **za účelem plnohodnotného a alternativního trávení volného času** dětí, které žily v péči sociálních ústavů, dětských domovů a rodin. Nejprve se zaměřily na pořádání různých poznávacích, ozdravných a pobytových zájezdů, následovalo hraní divadelních představení a muzikálů.

Divadelní představení v podání herců s mentálním postižením se časem přesunula ze Zlínska do Prahy, do divadel Semafor, Divadla Komedie, Karlínku, Velkého sálu pražské Lucerny. Zrodil se dnes již tradiční **koncert pod názvem „Chceme žít s vámi“**, pořádaný každoročně v O2 Aréně v Praze Nadací televize Nova.

Díky velkému rozvoji společnosti v devadesátých letech se začala rodit nová přátelství, budovaly se „nové mosty poznání“. Děti, žijící v ústavech sociální péče do roku 1991, začaly **cestovat**: s IZAP byly na Mallorce, Ibize, v Chorvatsku, Itálii.

V roce 2001 rozšířilo IZAP své aktivity o moderní typ **chráněných a tréninkových dílen**. Projekt, který vznikl díky štědré dotaci z MPSV, byl nazván „Netradiční centrum Slunečnice“. Pro zlínské občany se otevřela **kavárna s barem a velkou zahradou**, zaměřená na cílovou skupinu mladé rodiny s dětmi – s netradiční obsluhou lidí s mentálním postižením.

Velkou podporou pro sdružení se stala finanční dotace z prostředků ESF a SROP EU, díky nimž IZAP posílil budování kapacity zařízení, dovzdělal své zaměstnance a rozšířil své služby o **kadeřnictví, kosmetiku a pedikúru**.

Rok 2007 se stal důležitým mezníkem, proběhla **registrace poskytovaných sociálních služeb**:

- Sociálně terapeutické dílny
- Sociální rehabilitace
- Centrum denních služeb.

Název Netradiční centrum Slunečnice byl z důvodu registrace změněn na „**Integrované centrum Slunečnice**“.

V roce 2007 byla také, díky finančním prostředkům získaným během dnes už tradiční benefiční sbírkové Akce Cihla, otevřena tréninková a chráněná mydlárna.

Od 1. ledna 2010 má IZAP registrovanu pouze jednu sociální službu – Centrum denních služeb.

Centrum denních služeb:

V rámci této sociální služby **připravuje dospělé osoby s mentálním postižením na samostatný život** s důrazem na budoucí **pracovní začlenění** a **péči o domácnost**. Důležitou roli hraje v programu Centra denních služeb také **vzdělávání** a **kulturní, sportovní či volnočasové aktivity** (veřejný závazek v plném znění je na webu).

Centrum denních služeb samozřejmě velmi úzce spolupracuje **s chráněnými dílnami** IZAP, ve kterých mají možnost uživatelé sociální služby po zapracování **získat zaměstnání** a posunout se tak k běžnému životu, jaký vedou jejich vrstevníci.

POSLÁNÍ:

Centrum denních služeb nabízí lidem s mentálním postižením možnost dosáhnout co nejvyšší samostatnosti, a to tím, že si mohou zdokonalovat **manuální dovednosti a získávat nové zkušenosti při pracovních činnostech a osvojit si nové poznatky formou vzdělávání**. Dává jim příležitost rozhodovat o vlastní osobě a žít běžný život ve společnosti.

Principy:

- Rozvíjením pracovních a sociálních dovedností připravujeme uživatele k samostatnosti v běžném životě.
- Dáváme uživatelům možnosti k hledání dalších životních příležitostí a podporujeme je tak v nezávislosti na sociální službě.
- Respektujeme právo svobodné volby uživatelů a vedeme je k rozhodování o své osobě a svém životě.
- Naše služby přizpůsobujeme individuálním potřebám uživatelů.
- Nabízíme možnost dalšího vzdělávání podle přání a potřeb uživatelů.
- S uživateli jednáme důstojně, lidsky a bez předsudků.
- Základem naší služby je osobní a přátelský přístup při zachování profesionality.
- Klademe důraz na to, aby si uživatelé uvědomovali svá práva a povinnosti.

Cílová skupina:

Uživatelé Centra denních služeb jsou dospělí lidé (19 – 40 let) s lehkým až středně těžkým mentálním postižením, popř. s přidruženým znevýhodněním zrakovým, sluchovým, tělesným, psychiatrickým, kteří se nachází v nepříznivé sociální situaci z důvodu snížené soběstačnosti a sebeobsluhy v základních životních dovednostech (snížená schopnost používání veřejných míst a služeb včetně získání a udržení práce, či vzdělávání).

Negativní vymezení cílové skupiny (uživatelé se nemohou stát):

- osoby s takovým typem přidruženého (tělesného, zrakového) postižení, které vyžaduje osobního asistenta v případě, že si ho na dobu užívání služby nezajistí sám uživatel (resp. rodiče).
- Z důvodů prostorového a materiálního zázemí našeho zařízení a personálního obsazení je možné, aby službu současně užívali pouze 2 klienti, kteří jsou imobilní a potřebují osobní asistenci.

Cíle sociální služby

(1) Strategický cíl:

- Vytvoříme program, jako nadstavbu sociální služby, pro zvýšení schopnosti získat a udržet si zaměstnání u osob s mentálním postižením.

Dlouhodobý cíl

- V horizontu 3 let vytvoříme a upevníme u 4 – 6 osob s mentálním postižením dovednosti nutné k získání a udržení si zaměstnání, s následným zaměstnáním na 2 nově vytvořených pracovních místech v chráněných dílnách o.s. IZAP.

(2) Strategický cíl:

- Zavedeme systém monitorování potřeb uživatelů, nastavíme a zkvalitníme individuální plánování a hodnocení potřeb a cílů uživatel.

Dlouhodobý cíl:

Zavedeme fungující systém individuálního plánování do praxe.

Chráněné dílny:

IZAP provozuje v současné době 11 chráněných dílen, kde zaměstnává osoby s mentálním popř. kombinovaným postižením.

Jsou to tyto dílny:

- Netradiční tréninková kavárna Slunečnice
- Tréninkové kadeřnictví
- Tréninková kosmetika a pedikúra
- Úklidová dílna
- Zahradnická dílna
- Technická dílna a kompletace firemních zakázek
- Prodejní galerie a prodejní akce
- Keramika
- Výroba přírodního mýdla
- Kreativní dílna
- Gastrodílna a catering

Od 1. 5. 2010 do 30. 4. 2013 realizuje IZAP dva projekty dotované Evropskými strukturálními fondy (ESF).

KOORDINÁTOR DOBROVOLNÍKŮ, PRAXÍ A STÁŽÍ

Je pracovník o.s. IZAP, nejčastěji speciální pedagog, sociální pedagog nebo sociální pracovník, který má na starosti získávání a výběr dobrovolníků a praktikantů.

Mezi základní činnosti koordinátora dobrovolníků, praxí a stáží patří:

- Uzavření dobrovolnické smlouvy, vyplnění a zaevidování potřebných dokumentů (závazek mlčenlivosti, úvodní dotazník pro dobrovolníky).
- Seznámení dobrovolníka s areálem zařízení, kde bude vykonávat svou činnost.
- Seznámení se zaměstnanci a uživateli sociálních služeb.
- Řešení problémů s klienty a personálem, odpovídání na dotazy dobrovolníků.
- Vytváření dvojice dobrovolník a uživatel sociální služby.
- Pomoc při plánování činnosti dobrovolníků.
- Hodnocení činnosti dobrovolníka.

Bc. Eva Řezníčková
Koordinátorka dobrovolníků, praxí a stáží
E-mail: reznickova.eva@email.cz
Telefon: 732 702 689

KDO JE DOBROVOLNÍK?

„Obyčejný člověk, který dělá neobyčejné věci“

Dobrovolnictví je svobodně zvolená činnost, konaná ve prospěch druhých bez nároku na odměnu. Dobrovolník dává část svého času, energie a schopností ve prospěch činnosti, která je časově i obsahově vymezena. Za tuto činnost nedostává finanční odměnu, ale často nedocenitelný dobrý pocit z pomoci ostatním, získává zkušenosti a nezřídka i přátelství.

Dobrovolníkem se v o.s. IZAP může stát kdokoliv, jehož věk je nad 16 let, v případě práce s klienty **18 let, a ztotožňuje se s posláním a cíli sdružení.**

Dobrovolníci mohou zpravidla v organizacích poskytujících sociální služby vykonávat tyto činnosti (vybráno porovnáním s náplní pracovníků v sociálních službách dle §116 odst. 1a, b, c zákona):

- Podpora soběstačnosti, posilování životní aktivizace, vytváření základních sociálních a společenských kontaktů a uspokojování psychosociálních potřeb.
- Provádění volnočasových aktivit zaměřených na rozvíjení zájmů, znalostí a tvořivých schopností formou výtvarné, hudební a pohybové výchovy, zabezpečování zájmové a kulturní činnosti a provádění osobní asistence.
- Poskytování pomoci při vytváření sociálních a společenských kontaktů a psychické aktivizaci.

Od roku 2009 spolupracuje IZAP s **dobrovolnickou organizací ADRA**, jejichž proškolení dobrovolníci se podílejí na volnočasových, kulturních, sportovních i vzdělávacích aktivitách Centra denních služeb.

V roce 2010 jsme zahájili také spolupráci s další **dobrovolnickou organizací SAMARI**. Dobrovolníci jsou podporou pro zaměstnance s mentálním postižením v chráněných dílnách IZAP a pomáhají při různých benefičních sbírkách (Zlínská Akce Cihla) a jiných akcích IZAP.

PROVOZNÍ ÚDAJE PRO DOBROVOLNÍKY

Příchod dobrovolníka do o.s. IZAP:

Dobrovolník se v případě zájmu o dobrovolnickou činnost v o.s. IZAP hlásí koordinátorovi dobrovolníků, praxí a stáží (tj. Bc. Eva Řezníčková – kancelář u vchodu do Slunečnice hlavní branou). Nejprve si **telefonicky nebo e-mailem domluví osobní schůzku**. Při osobním setkání získá základní informace o o.s. IZAP, je proveden po zařízení a jsou mu představeni vedoucí pracovníci a ředitelka sdružení. Dále je s ním vyplněn **Úvodní dotazník pro dobrovolníky**, kde se dobrovolník mimo jiné rozhodne, jakou činnost by chtěl v rámci o.s. IZAP vykonávat.

Činnosti dobrovolníků v rámci o.s. IZAP:

- 1) **krátkodobé a jednorázové aktivity** – jedná se především o pomoc na konkrétních akcích o.s. IZAP, jako například na různých sbírkách (např. Akce cihla), benefičních koncertech, na organizaci sportovních a kulturních akcí, jednorázová pomoc při výrobě či kompletaci zakázky atd.
- 2) **dlouhodobé aktivity** – dobrovolná pomoc je poskytována opakovaně a pravidelně např. tři hodiny dvakrát týdně po dobu celého roku (podle časových možností a chuti dobrovolníka). Při dlouhodobé dobrovolné pomoci se může dobrovolník zapojit v různých oblastech:

- **Individuální práce s uživatelem sociální služby** - je mu přidělen jeden klient (uživatel sociální služby Centrum denních služeb), který vyžaduje vyšší míru podpory při veškerých aktivitách. Dobrovolník je v tomto případě něco jako *osobní asistent* tohoto uživatele. Prochází s ním všemi denními aktivitami, pomáhá mu se všemi činnostmi. V tomto případě je nutný **potravinářský průkaz**, protože uživatel soc. služeb prochází dílnami (gastrodílna, kavárna), kde je zapotřebí.
- **Pomoc při výrobě v dílnách** – dobrovolník nemá zájem pracovat s uživateli sociálních služeb, ale chtěl by pomoci s výrobou v některé dílně.
- **Skupinová práce s uživateli soc. služeb** – pokud má dobrovolník specifické schopnosti, znalosti, které by chtěl při práci s uživateli soc. služeb uplatnit, vede skupinové vzdělávání, kroužky, dle vlastní iniciativy a potřeb o.s. IZAP. (např. kurz PC, Malování s Honzou, ekologický kroužek, kurz angličtiny, hudební výchova, atd.)

Smlouva dobrovolníka s o.s. IZAP:

S dobrovolníkem je při jeho příchodu do o.s. IZAP sepsána **dobrovolnická smlouva**, která je vyhotovena ve dvou výtiscích (pro dobrovolníka a pro evidenci o.s. IZAP). Podpisem smlouvy dobrovolník mimo jiné souhlasí se zpracováním osobních údajů pro vnitřní potřeby o.s. IZAP a také může ve smlouvě potvrdit souhlas s uveřejňováním fotografií z různých akcí, na kterých se nachází. Tyto fotografie bývají nejčastěji zveřejněny na nástěnkách o.s. IZAP nebo v časopise Slunečnice, který píší uživatelé sociálních služeb a vydává o.s. IZAP.

Přílohy dobrovolnické smlouvy:

Každý dobrovolník podepisuje spolu se smlouvou **závazek mlčenlivosti**. Dobrovolník je při své práci v neustálém kontaktu s uživateli sociálních služeb, proto se často dozvídá mnohé osobní údaje. Mimo zařízení nemá právo hovořit o klientech a jejich problémech, nesmí uvádět jejich celé jméno a příjmení, datum narození ani jiné osobní či citlivé údaje. Porušení tohoto pravidla by vedlo k okamžitému ukončení dobrovolnické smlouvy.

Při svém příchodu do zařízení je dobrovolník proškolen o bezpečnosti práce a požární ochraně. Podepisuje formulář **BOZP a PO**, který je poté také přílohou smlouvy.

Jestliže přichází dobrovolník přes dobrovolnické centrum ADRA nebo SAMARI, zajišťuje sepsání smlouvy, proškolení BOZP i závazek mlčenlivost tato organizace.

Zapisování příchodů a odchodů do knihy:

Každý dobrovolník je povinen se každý den při svém příchodu do o.s. IZAP zapsat do ***Knihy příchodů a odchodů***. Na tuto knihu a její umístění je upozorněn koordinátorem dobrovolníků, praxí a stáží první den své dobrovolnické činnosti v o.s. IZAP. Dobrovolník se také zapisuje do docházky dobrovolnické organizace. Tato docházka se odevzdává v pravidelných intervalech vedoucí dobrovolnické organizace.

Zapisování docházky:

Dobrovolník je dále povinen odevzdat vždy na konci měsíce vyplněný formulář ***docházky***. Do formuláře vypisuje čas příchodu a odchodu, popř. přerušení pracovní doby (pouze celá hodina nebo půlhodina, např. přijde-li dobrovolník 8:55 zapíše si příchod jako 9:00, odchází-li 12:35, zapíše si 12:30). Příchod do o.s. IZAP je vhodný 5 – 10 minut před začátkem pracovní doby. Formulář docházky získá dobrovolník od koordinátora dobrovolníků, praxí a stáží (Bc. Eva Řezníčková). Odevzdává jej pracovníci o.s. IZAP pověřené administrativou (Paveláková Petra).

Oceňování dobrovolníka:

Dobrovolník vykonává svou činnost dobrovolně, bez nároku na finanční odměnu.

Přesto pro něj plynou z dobrovolné práce jisté výhody:

- Možnost obědovat v o.s. IZAP za **40 Kč / porci** (polévka a hlavní jídlo). Dobrovolník si obědy vybírá vždy na začátku týdne, zaškrtně si ve formuláři, který je vyvěšen na nástěnce na chodbě křížkem u svého jména den, kdy chce obědovat ve Slunečnici. Jídelní lístek je vždy vyvěšen na stejné tabuli.
- **Slevy na nápoje a pokrmy v tréninkové kavárně ve Slunečnici**. Tuto výhodu získává dobrovolník, jestliže je jeho dobrovolná činnost dlouhodobějšího charakteru.
- Přístup na **internet** v kavárně Slunečnice.
- Možnost účastnit se mnohých **sportovních a kulturních aktivit** zdarma či se slevou (např. divadelní představení, různé koncerty, stolní tenis ve Slunečnici, atd.).
- Přístup k **odborným publikacím**, seznámení s mnohými odborníky spolupracujícími s o.s. IZAP.
- Získání nových **zkušeností, informací, znalostí a dovedností**.
- Možnost **realizovat své nápady**, prostor pro kreativitu a aktivní zapojení do činností organizace.
- Dobrovolník zvyšuje svůj **potenciál a kvalifikaci**, hodnotu na pracovním trhu (lze vystavit certifikát o dobrovolnické činnosti).

PRÁVA A POVINNOSTI DOBROVOLNÍKA:

Práva:

- Právo na rozhovor s kontaktní osobou (tj. s koordinátorem dobrovolníků, praxí a stáží). Jestliže dobrovolník není spokojen s přístupem ostatních zaměstnanců o.s. IZAP, s prací, kterou vykonává, nebo potřebuje radu či odbornou podporu, může se obrátit na koordinátora dobrovolníků, praxí a stáží (Bc. Evu Řezníčkovou).
- Právo na benefity a výhody pramenící z pozice dobrovolníka – viz výše (odměňování dobrovolníka).
- Právo dobrovolníka vykonávat tu činnost, pro kterou do zařízení přišel.

Povinnosti:

- Zachovávat mlčenlivost o osobních údajích.
- Docházet do zařízení v domluvený den a čas. V případě, že dobrovolník nemůže přijít, omluví se osobně, telefonicky nebo přes e-mail koordinátorovi dobrovolníků, praxí a stáží.
- Vyplňovat docházkový list, zapisovat se do knihy příchodů a odchodů.
- Vykonávat svou práci osobně a zodpovědně.